

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

1.10.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Агенция "Фокус"

✓ Дискусия за това как трябва да изглежда Бюджет 2014

Чавдар Христов – вицепрезидент на КНСБ, Васил Велев – председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, проф. Чавдар Николов икономист, в интервю за предаването на ТВ7 „Добро утро, България“

Водеща: Здравейте. От сутринта хората, които се обаждат по телефона и днес са особено активни, казват, че очакват да има изключително тежка зима и да не се разминем със социалното недоволство. Един от зрителите каза дори „революция“. Вие какво очаквате?

Чавдар Христов: Очакванията за тежка зима не са случайни, те са плод и продукт на натрупаните тежести, които понесоха българите през последните години, така че те са оправдани. Какво очакваме ние? Нашите очаквания са, че независимо от това, което ще се случи в бюджета има системи, които са под накова напрежение, че една малка искра е достатъчна да разбуди недоволството и то не е от политическо и от Конституцията, и някакви задкулисни игри, а от това, че насъщният се губи, не е осигурен. Такива са системите в БДЖ, при миньорите, в системата на пощенските станции. Известно облекчение настъпи след онова, което организирахме преди няколко дни. Вероятно ще има и други системи, в които ще има недоволство, свързано с ниските доходи и с невъзможността през ниски доходи или през обезщетения да се поемат социалните ангажименти, които хората имат.

Водещ: Как може обаче Бюджет 2014 да повлияе на настроението на хората, разбират ли изобщо те какво се случва след един експертен разговор на тази тема? Дайте да им го обясним ясно и просто.

Чавдар Христов: Нашата задача е да формулираме ясно исканията, ние сме направили това още през месец май, когато се появи намеренията на правителството на Орешарски, краткосрочни и дългосрочни. Тогава ние разположихме в рамките на няколко странички искания до края на тази година, искания евентуално за следващата година.

Водещ: Колко от тях бяха изпълнени?

Чавдар Христов: Една част от тях са изпълнени.

Водещ: Като процент?

Чавдар Христов: Обезщетенията, добавките, някои неща, които очевидно трябваше да се предприемат спрямо отделни групи от населението. Но ето, например, минималната работна заплата не се случи такава, каквато тя беше обявена точно от това правителство от 1-ви. Има основание, безспорно, ние приемаме, че има основание, има аргументи, но когато се хапва маслинката, трябва да ес мери и костилката. Не бива да се правят изявления, ако не сте подготвени. Сега отново имаме изявление и намерение да се повиши минималната работна заплата, да видим дали това ще стане. Очакваме това да стане, това се опитваме да кажем и на нашите организации, и на хората. Защото те са синдикатът, а не ние няколко там, десетина души експерти и ръководители. Необлагаемият минимум – нещо, по което имаме различия с правителството, вероятно и с работодателите. Плоският данък е нещо, което е спорно само по себе си. Разминаванията в основните политически сили, които фактически доминират в управлението по този въпрос, не бива да ни кара да мълчим по въпроса за плоския данък. Но хайде, понеже на него не му е редът, поне необлагаем минимум. Аргументите за това, че по този начин сме щели по този начин да лишим бюджета от около 600 млн. лв., дали са достатъчно основателни? Ако ние въведем необлагаем минимум, повишим осигурителните прагове с размера, с който се повишава минималната работна заплата, това са все социални придобивки, които ще доведат средно месечно до над 30 – 34 лева, които ще остават в работещ човек, обикновено се ориентираме към тази сума, макар че може да бъде и малко по-голяма. Повишаването на осигурителните прагове ще има значение по отношение на всички осигурителни фондове.

Водеща: Как гледа бизнесът на тези идеи?

Чавдар Христов: Само да довърша, че в рамките на два дена ние ще сложим на нашия сайт всичките си искания и всеки един, който се интересува може да ги види.

Васил Велев: Безспорно има натрупани проблеми, които следва да бъдат решавани, но от гледна точка на икономическата ситуация на страната, има шанс отрицателните тенденции да бъдат пречупени. На мен ми прави впечатление какво каза всъщност колегата – ние увеличаваме административно минималната заплата и на тази база да увеличим минималноосигурителните доходи и средната заплата. Логиката е точно обратната, току-що приключи процесът на договаряне между браншовите организации на работодателите и на синдикатите на минималните осигурителни доходи и договореният процент е от порядъка на 3% - 4%. Би следвало със същия процент да се търси увеличение на минималната работна заплата, а не произволно избрано число. От гледна точка и на средносрочната бюджетна прогноза, която не е актуализирана, тя е тази, която всъщност беше актуализирана от служебния кабинет. За следващата година минималната работна заплата следва да бъде 330 лева и това е разумното увеличение с 6,5%, при условие че се очаква средната заплата да нарасне от порядъка на 3% до 5%, а минималните осигурителни доходи от порядъка на 3%. Това е, което икономиката може да си позволи предвид на очаквания ръст между 1% и 2%, прогнозата

та правителството е за 1,8% ръст на БВП. Световната икономика и икономиката на Европейския съюз има покачване на ръстовете от порядъка на 1%, така че ние, ако завършим тази година на 0,6% - 0,8% и сложим същия ръст, не е трудно да се направи такава прогноза, ако не се правят големи грешки, тя ще се сбъдне. От тази гледна точка, трябва да се разпростират и според чергата. Не може произволни числа да се налагат административно и на тази база да се правят сметки, това няма да доведе до добър край.

Водещ: Кой го прави това нещо?

Васил Велев: Това е предложението на синдикатите.

Водещ: Професоре, слушахте внимателно и едната, и другата страна.

Чавдар Николов: Аз няма да навлизам в този проблем за минималните заплати. Тук те трябва действително да се разберат по между си заедно с правителството. Нещата винаги могат да де нараснат някъде по средата и с аргументирани числа. Когато се говори за един бюджет като този за догодина, винаги трябва да се зададе въпросът – кой го е смятал. Тук трябва да има една беля и трябва да спомена за пореден път името Дянков, когато си докараме един подобен министър, последиците от неговото управление ще бъдат поне един мандат след него. Този човечец разпусна Агенцията за анализи и прогнози, това май беше последното й име. И сега аз не мога да установя хората, които смятат бюджета. Ако са само чиновниците в министерството, това винаги ме безпокои, както ме безпокои и това, което са заложили като растеж на БВП. 1,8% за мен е страшно много, миналата година не познаха, последните години, като погледнете ние нямаме макроикономическа прогноза, което ни говори за качеството на тези институции. Трябва да се направи в страната най-после нещо, което да не зависи толкова от партиите, където да седнат макроикономистите и сериозно да смятат. Не ви казвам непременно, че трябва там да се напълни с хора с бели бради, трябва действително да се възстанови тази институция, откъдето да излиза някаква обективна информация. За настоящата година аз, доколкото имам спомен, започна с растеж 2,4%, на което хора като мен, които смятат с моливите казаха, че това е невъзможно, няма да стане. Имаше един момент, в който си мислех, че и нулата ще е постижение за тази година. Действително е някъде около 0,5%. От тук да скочите на 1,8% е, как да кажа, когато страната изпадне и в дефлация, тази работа никак не ми харесва като прогнози. И отново сега ще седнем догодина да си актуализираме бюджета.

Водещ: Нарочно ли се правят тези повишения просто, за да може по някакъв начин управляващото мнозинство да се чувства добре, да казва по някакъв начин „да, ето ние ще свършим тази работа“, знаейки, че те няма да я свършат?

Чавдар Николов: Те ще я свършат, ние имаме такъв опит от 2009 година, когато влязохме със прогнозата на предишното правителство с финансов министър Орешарски, прогнозата беше за 4,7% растеж, на което ние хобистите отговорихме 3% спад, получи се 5%. Разбирате ли с какво си играем в страната? Предварително ви казвам, догодина бюджетът ще бъде безкрайно нестабилен. Може твърдо да се каже, че това, което ще напишат няма да бъде изпълнено.

Водещ: Пак ни чака постна пица, така ли?

Чавдар Николов: Бюджетът е принципно сбъркан, защото зависи от събирането на потребителски данъци. Тук се съобразявам с господин Христов, голямо недоразумение, стратегическа грешка е въвеждането на плоския данък. Може отделни прослойки да са много доволни, но нито една развита страна не живее с плосък данък и не може да живее с него. Бюджетът е нещо като еднокрак човек, извинявам се, ако някой ми се обиди, нямам предвид инвалидите. Но ние нямаме опора.

Водеща: Откъде трябва да дойде тази опора?

Чавдар Николов: Втората опора е прогресивният подоходен данък и той трябва да бъде въведен. Ние ще продължим да си играем с тези игрички, които нямат изход. Действително трябва да се отиде към прогресивен подоходен данък, към необлагаем минимум.

Водеща:

Водещ: Каква ще е разликата в числа, ако това се приеме?

Чавдар Николов: Един подходящ подоходен данък няма да засегне средната класа. Примерно, тези схеми, които ние чертахме. Хората с 2000 лв. месечна заплаха дори ще почувстват облекчение по своите 300 лв. необлагаем минимум, ясно за какво ви говоря. Фактически, ако над 5000 лв., ако отидете на 30%, това по предварителни изчисления става 600-700 млн. повече приходи. Но това трябва да се направи, защото бюджетът ни е неустойчив.

Васил Велев: Тези приходи чисто теоретично са пресметнати, на практика нищо такова няма да се случи. Приходите ще намалеят.

Водещ: Защо?

Васил Велев: Това нееднократно сме го повтаряли – плоският данък е едно завоевание, което не трябва да се пипа и няма голям смисъл тази тема да се изважда отново на преден план, защото няма и политическа ситуация, която да може да бъде решена. Избирателите, формирайки точно този състав на парламента са гласували за запазване на плоския данък, тъй като повечето от гласовете в парламента са изпратени с такъв мандат и ГЕРБ са за запазване на плоския данък, и ДПС – виждате, става много повече от половината. Управляващата коалиция или подкрепящите правителството партии също гласовете не са в една и съща посока, даже в отделните партии. Няма ситуация за отмяна на плоския данък, едно такова говорене само разколебава инвеститорите.

Водещ: Не разбрах защо ще са по-малко парите, обяснете го?

Васил Велев: Защото плоският данък е достижение, на което много от държавите, в които не е въведено, завидват.

Чавдар Николов: Германия завидва?

Васил Велев: Нека да си го кажем това. Германия не е един човек.

Чавдар Николов: 45%, моля ви се.

Васил Велев: Не е един човек Германия и вижте как гласуваха германците.

Чавдар Николов: Как гласуваха? Гласуваха наляво, както и да го погледнете, Германия отиде наляво.

Васил Велев: Почти пълно мнозинство за Меркел не е наляво за нас. Германците гласуваха против минималната работна

заплата, въвеждането ѝ.

Чавдар Николов: Ще я въведат, бъдете спокоен.

Водещ: Да кажем какво точно искате като социални искания към правителството. Казахте, че до снощи сте писали нещо конкретно, можете ли да споделите повече?

Чавдар Христов: Те са няколко, в няколко посоки. На нас ни предстои сериозен разговор за това накъде ще върви пенсионната система, имаме някои виждания за това да се стабилизира входа на системата.

Водещ: Според всички експерти тя върви към ръба, въпросът е кой ще я бутне.

Чавдар Христов: Да, благодарение на цялата тази ситуация и на многото приказки, че тя върви, започваме и при нас да чуваме работници, които поставят под съмнение принципите, върху които е изградена тази система, което е един нонсенс, защото не може по друг начин, с оглед и преобладаващата практика в ЕС да строим системата. Но на входа на тази система като разграден двор се промъкват най-различни пъргави хора, не внасят осигурителни вноски. Същото е със здравното осигуряване, но там има други нюанси. Така че трябва да се затегне входът на осигурителната система. И тай като бюджетът е консолидиран и ще се гледа и бюджета на държавното обществено осигуряване, ние имаме редица претенции и към бюджета на държавното обществено осигуряване, повишаване на размера на някои осигурителни вноски за някои фондове, например за пенсионните фондове на лица, които са за по-млада възраст. И повишаване на размера на осигурителната вноска за фонд безработица, от който се изплащат обезщетенията за безработни. Не сме поставили ясно и открито въпросът за това, че е крайно време да започнат да се събират вноски и да се отвори фонд за гарантираните вземания на работници и служители, в който са затворени маса пари и да се даде възможност да се удовлетворяват вземания на работници в такива хипотези, каквито бяха тези в Кърджали, на някои други места. Има фонд, има фалити на предприятия, не могат да се изплатят обезщетения по този фонд. За какво е създаден? Ние сме прередили, извратили сме идеята на директивата. Имаме и конвенция на Международната организация по труда в тази посока. Доста неща, компенсация на пенсиите към първи юли догодина с 50%...

Водещ: Ама само една дума повтаряте „повишаване“, „повишаване“, „повишаване“, а те ще ви кажат „пари няма“, „пари няма“, „пари няма“, и къде ще се спре?

Чавдар Христов: Вижте, нашата роля в обществото е не да създаваме схеми за това от къде и как да се набират и как да се управляват средствата. Макар че сме се нагърбили и с тази допълнителна функция като синдикат. Нашата роля е да си поставяме ясно исканията, защото живеем в социална държава. На всичкото отгоре, предлагаме и варианти. Те са записани – откъде биха могли да дойдат по-високите приходи. Ето, едно малко повишение на осигурителната вноска за безработица може да доведе до това. Защо не се криминализират деянията, които са насочени към подриване на осигурителната система? Сега се внесе законопроект, направете си труда, прочетете стенограмата от обсъжданията тези предложения, които внесе опозицията.

Водещ: Какво ще ни каже тази стенограма?

Чавдар Христов: Ще ви каже какво е отношението. Народни представители стават открито и казват „Абе, не се готови нашите работодатели за тази работа, няма да плащат осигурителни вноски.“ В каква държава живеем.

Водещ: Например кои, от коя парламентарна партия?

Чавдар Христов: Като отворите стенограмата, ще видите.

Водещ: Кажете де, за да не я отваряме сега.

Чавдар Христов: Ами вижте изявлението на председателя на Народното събрание. Има такъв текст в Наказателния кодекс, който е насочен въобще в друга посока, за документна измама, а не говори за нарушения, които са свързани със спазване на изискванията на Кодекса за социалното осигуряване, по деклариране и т.н. Това е проблем, който реално съществува. Това, че една група от обществото не желае да се занимава с този проблем, както и с проблема за неизплатените заплати, отново сме в нарушение на Конституцията.

Водещ: Сега ни казвате, че лидерите на БСП защитават работодателите ли?

Чавдар Христов: Не, аз не ви казах това нещо, вие така сте ме разбрали. Но аз се радвам, че това е начинът, по който вие ме разбирате. Вероятно и зрителите ви...

Водещ: Така излиза от думите ви.

Чавдар Христов: Да, има хора от двете страни.

Васил Велев: Защо работодателите непременно са лошите, които не трябва да бъдат защитавани? Нали те дават работа.

Водещ: Просто коментирам думите. Разбира се, че трябва да бъдат защитавани.

Чавдар Христов: Двайсет години ги защитаваме и ги дундуркаме.

Васил Велев: Вижте, заданието към следващия бюджет трябва да бъде средното: не се пипат данъците. Данъчната реформа, успешна данъчна реформа е приключила в нашата страна преди присъединяването ни в ЕС.

Преразпределението през бюджета в никакъв случай не е над 40%, дефицит максимум 2%. Дългът колко се получи – там имаме голям резерв, така че не трябва да се истеризира на тема „много нарасна външния дълг“, той е много под 20% спрямо БВП и много над този процент средно Стара Европа. Но безспорното е друго, трябва да се ускорят реформите и те не са само в пенсионната сфера, това е и в административната реформа. И тук не говорим само за по-добро регулиране, говорим и за по-добро регулиране, говорим и за електронно правителство, а не просто за съкращения. Реформа и в сферата на сигурността, при нас тя е префинансирана спрямо средноевропейските стойности и недофинансирано образованието.

Водещ: И здравеопазването.

Васил Велев: Здравеопазването има друг проблем, там парите изтичат.

Водещ: Два милиона българи не си плащат осигуровките.

Васил Велев: Средствата за здравеопазване нарастват постоянно, качеството на услугата спада. Там е най-болезнена и трудна реформата. Реформата в образованието също замря, няма нужната връзка между потребностите на икономиката

и продукта, който образователната система готви. И със залагането на бюджета за следващата година важното е на тези реформи да им се даде нов тласък.

Водещ: Да се надяваме, че това ще стане така. Ясно е, че има много неща, по които никога няма да постигнете някакъв компромис или обща гледна точка, но разговорите ви са за това.

Водеща: Да чуем последно изречение от професора. Малка постна пица, половин пица или какво ще бъде бюджетът?

Чавдар Николов: Той ще бъде по-малко от половин постна пица, щом хората са по площадите, по този начин ще го гледат. Що се отнася до плоския данък и партиите, партиите могат да не свършат работа, но недоволството е толкова голямо, че партиите ще си отидат.

Водеща: Благодаря ви. Финал на този разговор.

[Списание ХИШТ](#)

✓ Ще успеем ли да ограничим неформалната икономика?

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и Министерството на финансите на Република България организираха пресконференция на 27 септември в Зала „Роял“ на Шератон София хотел Балкан, на която бяха представени предложенията за промени в нормативните актове, целящи превенция и ограничаване на неформалната икономика в България по проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, изпълняван от АИКБ. В пресконференцията взеха участие г-н Васил Велев, председател на УС на АИКБ, г-жа Людмила Петкова, заместник-министър на финансите и председател на Обществения съвет за ограничаване и превенция на неформалната икономика. Както и г-н Георги Атанасов, ключов експерт „Законодателство“ по проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“. Интерес предизвика презентацията на д-р Милена Ангелова, главен секретар на АИКБ и ръководител на проекта, както и на г-н Добрин Иванов, изпълнителен директор на АИКБ.

Вече няколко години в условията на тежката икономическа криза, която продължава в Европа, все по-отчетливо се усеща отрицателното въздействие на неформалната икономика върху динамиката на развитие на предприятията, върху възможностите им (или по-скоро липсата на такива) за иновации и обогатяване на човешкия капитал. Сред основните причини, посочвани от бизнеса и гражданите за прибягването до сиви практики, са сложното, противоречиво и често променящо се законодателство, нееднозначните административни процедури и множеството случаи на безнаказано заобикаляне на правилата.

[studyabroad.bg](#)

✓ Правителството и бизнеса ще борят сивата икономика

Предложения за законодателни промени за ограничаване и превенция на сивата икономика, генерирани от бизнеса бяха обсъдени с представители на социалните партньори

На кръгла маса, организирана от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) миналия петък се проведе дискусиата с участието на Людмила Петкова, председател на Обществения съвет за ограничаване и превенция на неформалната икономика и заместник-министър на финансите, Васил Велев, председател на УС на АИКБ, и адвокат Георги Атанасов, ключов експерт „Законодателство“ по проекта. Мероприятието е част от дейностите по проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, изпълняван от АИКБ в партньорство с КНСБ и финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013 г.“.

По данни на Асоциацията, в условията на продължаваща икономическа криза, отрицателното въздействие на сивата икономика върху динамиката на развитие на предприятията и върху възможностите за иновации и развитие на човешките ресурси е все по-отчетливо. Изследванията сочат, че сред основните причини, които мотивират бизнеса и гражданите да избират „сиво“ поведение, са сложното, противоречиво и често променящо се законодателство, нееднозначните административни процедури и множеството случаи на безнаказано заобикаляне на правилата. Затова от АИКБ предлагат мерки, които имат за цел да попълнят празнотите в законодателството и да превърнат сивите практики в неизгодни и непривлекателни. При представянето им, адвокат Георги Атанасов посочи конкретни мотиви към всяко предложение и обоснова потребността от приемането му, както и евентуалните резултати/последници от него. Една част от предложенията, които бяха подложени на обсъждане, се отнасят до подобряване на условията за стопанска дейност като цяло и са насочени към решаване на общи проблеми, произтичащи от нормативната уредба. Те са резултат от дискусии и са консенсусни за социалните партньори. Друга част от направените предложения за промени в нормативни актове имат за цел регулиране на конкретни икономически дейности и са насочени към препятстване развитието на сиви практики в сферите на пътното строителство и съпътстващите го дейности, на телекомуникациите, на рибарството и аквакултурите и в сферата на индустрията за красота и здраве

[ngobg.info](#)

✓ Неформалната икономика може да бъде преборена с по-добро регулиране

Предложения за законодателни промени за ограничаване и превенция на неформалната икономика, генерирани от бизнеса, и пакет мерки за борба с данъчните измами, готвени от Министерството на финансите, бяха обсъдени с представители на социалните партньори, организираното гражданско общество, научните среди и други заинтересовани

страни по време на кръгла маса, организирана от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) днес. В дискусиата участваха Людмила Петкова, председател на Обществения съвет за ограничаване и превенция на неформалната икономика и заместник-министър на финансите, Васил Велев, председател на УС на АИКБ, и адвокат Георги Атанасов, ключов експерт „Законодателство“ по проекта. Мероприятието е част от дейностите по проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, изпълняван от АИКБ в партньорство с КНСБ и финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013 г.“.

По данни на Асоциацията, в условията на продължаваща икономическа криза, отрицателното въздействие на неформалната икономика върху динамиката на развитие на предприятията и върху възможностите за иновации и развитие на човешките ресурси е все по-отчетливо. Изследванията сочат, че сред основните причини, които мотивират бизнеса и гражданите да избират „сиво“ поведение, са сложното, противоречиво и често променящо се законодателство, нееднозначните административни процедури и множеството случаи на безнаказано заобикаляне на правилата. Затова от АИКБ предлагат мерки, които имат за цел да попълнят празнотите в законодателството и да превърнат сивите практики в неизгодни и непривлекателни. При представянето им, адвокат Георги Атанасов посочи конкретни мотиви към всяко предложение и обоснова потребността от приемането му, както и евентуалните резултати/последивици от него.

Една част от предложенията, които бяха подложени на обсъждане, се отнасят до подобряване на условията за стопанска дейност като цяло и са насочени към решаване на общи проблеми, произтичащи от нормативната уредба. Те са резултат от дискусии и са консенсусни за социалните партньори. Друга част от направените предложения за промени в нормативни актове имат за цел регулиране на конкретни икономически дейности и са насочени към препокриване развитието на сивипрактики в сферите на пътно строителство и съпътстващите го дейности, на телекомуникациите, на рибарството и аквакултурите и в сферата на индустрията за красота и здраве. Те са резултат от обстоен анализ на проблемите в нормативната уредба и са разработени съвместно с браншови структури, представителни за конкретната икономическа дейност.

Заместник-министърът на финансите Людмила Петкова представи част от предложенията за промени в данъчното законодателство, изготвени от МФ, целящи предотвратяване на данъчните измами с ДДС. Тя обясни спецификата на фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на България, който ще се осъществява от органите на НАП. Петкова разясни механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури и ползите от него за предотвратяване на данъчни измами. Третото предложение е въвеждане на специалния режим "Касова отчетност на ДДС", който ще подпомогне малките и средни фирми, които срещат затруднения при плащане на ДДС към бюджета, преди да са получили плащане по извършените от тях доставки на стоки и услуги от клиентите си.

Важни обществено-икономически и политически теми

[*Вестник Капитал Daily*](#)

✓ Два пътя за пенсионна реформа

Възрастта за излизане от пазара на труда може да се обвърже с продължителността на живота от 2016 г. или от 2028 г.

Два нови варианта за промени в правилата за пенсиониране се обсъждат в социалното министерство. Единият от тях предвижда автоматичният механизъм за обвързване на възрастта за излизане от пазара на труда с продължителността на живота да се въведе от 2016 г., а другият - от началото на 2028 г. При него идеята е първо да бъдат изравнени възрастите за пенсиониране за мъжете и за жените, защото това е изискване на Европейската комисия (ЕК).

Според експертите от осигурителния институт обаче, ако механизмът влезе в сила от началото на 2016 г., има опасност пенсионната възраст да се повишава с много малки стъпки. Така България ще изостане значително от другите държави членки, което вероятно няма да е приемливо за ЕК, става ясно от разчетите на института. И в двата случая обаче стартът на реформата ще бъде отложен с една година заради идеята на БСП да замразят възрастта и стажа за пенсиониране през 2014 г.

Вариант 1: Продължителността на живота и възрастта за пенсиониране растат заедно от 2016 г.

Първият вариант предполага възрастта за пенсиониране да се обвърже с очакваната продължителност на предстоящия живот от началото на 2016 г. Така тя ще остане 60 години и 8 месеца за жените и 63 години и 8 месеца за мъжете и през 2014 г. След това възрастта ще нарасне с по 4 месеца и за двата пола през 2015 г., за да се достигне 61 години за нежния пол и 64 години - за силния.

За да изчисли по какъв начин ще се увеличи възрастта за пенсиониране, експертите от института са използвали данните на националната статистика за 2000 - 2010 г. За десетгодишния период продължителността на живот за жените на възраст 61 години се е увеличила с около 16 месеца, а за мъжете на възраст 64 години - с приблизително 10 месеца. За да се навакса това нарастване, от 2016 г. жените би трябвало да се пенсионират с по 4 месеца, а мъжете - с по 2 месеца по-късно на всяка четвърта година (виж. таблицата).

За следващия десетгодишен период (2026-2035 г.) ще се вземе промяната на дълголетието за периода 2010 - 2020 г. и така на всеки десет години ще се изчислява колко трябва да нарасне възрастта. Ако предположим, че нарастването ще се случи с едни и същи стъпки през следващите периоди, то изравняване на пенсионните възрасти за двата пола ще се случи чак през 2059 г., когато и жените и мъжете ще се пенсионират на 67 години, става ясно от разчетите.

Този вариант обаче крие опасност от твърде голямо забавяне на ръста на възрастта и изоставането на страната спрямо

другите страни в ЕС. Всъщност България е единствената страна, която все още се бави да изпълни и препоръката на Европейската комисия да изравни възрастта за пенсиониране за мъжете и за жените. Останалите държави вече са предвидили в националните си законодателства кога ще се случи това. Експертите на Световната банка отправиха същия съвет към България.

Вариант 2: Първо да се изравни възрастта за мъже и жени

Друг вариант пък е след едногодишното замразяване на реформата, тя да продължи със същата стъпка (4 месеца годишно и за двата пола). Така през 2018 г. мъжете ще се пенсионират на 65 г., а през 2021 г. възрастта за жените ще достигне 63 г. За да се изравнят годините и за двата пола, възрастта за пенсиониране за жените може да продължи да расте до 2027 г., докато достигне 65 г., а тази за мъжете да замръзне за десетгодишен период. Нарастването на възрастта за силния пол може да се случи и на по-плавни стъпки, като при всички разчети на НОИ изравняването се случва през 2027 г. и при 65-годишна възраст (виж таблиците). От 2028 г. пък възрастта за пенсиониране за двата пола ще се обвърже с отчетената промяна в очакваната продължителност на предстоящия живот в периода 2016 - 2025 г. с еднаква стъпка и за двата пола, като се използва средното нарастване за мъжете и жените, обясняват експертите от института в доклада. Така например е решен въпросът в Италия.

Този модел следва практиката, която са въвели другите държави - членки на ЕС - първо да се достигне сравнително висока възраст за пенсиониране, а чак след като са изчерпани възможностите нарастването да стане с политически решения, да влезе в сила автоматичен механизъм. Стъпките, направени досега в пенсионната реформа в България, вече показваха, че тя почти винаги се случва по болезнен и политически непопулярен начин.

Проблем: ранното пенсиониране

Една от основните въпросителни обаче е какво да се прави с възможностите за ранно пенсиониране. Според доклада на НОИ възрастта за пенсиониране за първа и втора категория труд, които излизат от пазара на труда по-рано, би трябвало да расте паралелно с тази за най-масовата категория труд - трета, както се случва и в другите европейски държави.

"Нито един от двата варианта, които се разглеждат сега, не адресира този сериозен проблем на пенсионната система - възможностите за ранно пенсиониране", смята социален експерт. Спирането на сегашната реформа и предприемането на нови промени пък ще засили усещането за несигурност и недоверието в системата. А ефектът от това е неплащане на осигуровки.

В същото време, за да се осигури стабилност на системата, е необходимо да се увеличават хората, които внасят осигуровки. Това може да стане именно като расте възрастта за пенсиониране. Задържането на хората на пазара на труда пък означава по-голям стаж, а оттам и по-високи доходи за старост, обясняват експертите.

Вестник Стандарт

✓ Кабинетът обеща 340 лв. заплата, бизнесът против

Синдикатите плашат властта с протести, ако промяната се забави

Минималната работна заплата отново вдигна напрежението между властта и бизнеса. Въпреки новата поредица от срещи спорът за най-ниското възнаграждение продължава.

След разговори вчера по обед социалният министър Хасан Адемов заяви, че има съгласие от 1 януари 2014 година минималната работна заплата да се вдигне от 310 на 340 лева. Малко по-късно обаче от Българска стопанска камара заявиха, че все още е рано да се говори за съгласие и че дебатите тепърва предстоят. "Съотношението минимална работна заплата спрямо средната за страната не трябва да надхвърля 40%", заяви Димитър Бранков, зам.-председател на БСК. В момента при 310 лева най-ниско месечно възнаграждение и 800 лева средно този процент е малко под 40 (39%).

"В региони, в които това съотношение е по-високо, наблюдаваме, че безработицата там е по-висока от средната за страната, посочи Бранков. Същото важи и за сектори като услугите, търговията и строителството. Затова работодателските организации настояват за оценка на въздействията от увеличаването на минималната работна заплата на 340 лева от началото на годината. Синдикатите пък продължават да настояват този ръст да се случи още от октомври 2013. "Ако това не стане, очакваме увеличението да е от 1 януари и това да е първа стъпка към вдигане на най-ниското месечно възнаграждение така, че то да стане 50% от средната заплата за страната", заяви Пламен Димитров, президент на КНСБ. От профсъюза смятат, че до края на 2015 година трябва да се постигне тази пропорция, като в средата на 2014-а може да има още едно увеличение на минималната заплата с 10%. Синдикатите настояват още правителството заедно със социалните партньори да изготви механизми, по които всяка година да се индексира минималната работна заплата така, че нейният размер да не зависи от политически решения. Призоваваме и работодателите да започнем преговори с тях за определяне на препоръчителни индекси за увеличение на възнагражденията в частния сектор през 2014 година", заяви още Димитров.

✓ Чакат 1,8 процента инфлация догодина

1,8% инфлация ще бъде заложен в бюджета за следващата 2014 г. С точно толкова се очаква да нараснат както инвестициите и потреблението в страната, така и икономиката като цяло. Тези аспекти от макрорамката на бюджет 2014 година е представил финансовият министър Петър Чобанов пред партийното ръководство и правителството по време на посещението им във Враца. "Това е амбициозна цел, но на практика тя не е свързана само с това, което ще покажем през бюджета, а и с редица закони, които се приемат за подобряване на бизнес средата, улесняване достъпа до обществени поръчки, подготвящото се антимонополно законодателство", коментира Петър Чобанов. От самото успокояване на средата разчитаме, че потреблението леко ще се раздвижи и ще се появят и вътрешни инвестиции, тъй като тази година

очакването е, че за поредна година те отново ще намалее в реално изражение, допълни той. При заложен размер на БВП от 81,6 млрд. лева за 2014 г., предвиденият дефицит ще бъде 1,46 млрд. лева, или 1,8% от БВП, стана ясно още от срещата във Враца. Както е известно, бюджетът за тази година беше актуализиран и допустимият дефицит бе увеличен до 2% от БВП.

Вестник Труд

✓ Общините скочиха срещу такса "боклук"

Повишаването на таксата за депониране на боклук на сметищата ще повиши драстично разходите на кметствата, а оттам и таксата смет. За това предупреди вчера Националното сдружение на общините на среща с депутати. От следващата година местната власт ще трябва да плаща на държавата такса от 35 лв. на тон за складиране на боклука в сметища. Сега тя е 9 лв. на тон. В София например това ще увеличи разхода с около 10 млн. лв. А по-малките кметства се чудят как ще осигурят пари за таксата.

Разчетите показвали, че на места може да се наложи скок на такса смет с над 25%, което ще я направи непосилна за хората и може да предизвика социално напрежение. Кметствата вече плащали допълнително за транспорт на боклука до регионалните депа, като на места сметта се извозва на над 60 км разстояние. От сдружението настояват таксата да бъде трайно определена и замразена на сегашното ниво до 2016 г.

БСП обеща да преразгледа промените в Закона за управление на отпадъците и да се предвиди по-малка стъпка на нарастване на таксата.

Вестник 24 часа

✓ 20 големи фирми проучват дали да инвестират стотици милиони евро у нас

С представители на 20 големи фирми се е срещал в рамките на няколко месеца зам.-министърът на икономиката Красин Димитров. Имат интерес за инвестиции в милиони, че и милиарди евро у нас, каза той за "24 часа". И уточни, че не твърди, че ще дойдат, а че се интересуват. Въпросът бил да ги привлечем ние, защото разглеждали няколко европейски държави като алтернатива.

В момента се работи по 7 инвестиционни проекта, които са в напреднала фаза на реализация. Единият е в сферата на високите технологии, с възможности за разкриване на 170 работни места, стойността му е за 40 млн. лв. 600 работни места ще се открият в сферата на електротехниката.

Най-големи инвестиции се очаква да бъдат в химическата и преработващата индустрия за 1,4 млрд. лева.

Очакванията са общо за инвестиции от около 1,55 млрд. лева и над 1400 работни места.

Към момента в Българската агенция за инвестиции има заявени интереси и от 4 големи компании за изграждане на заводи за авточасти, които са на проучвателна фаза, казва Димитров.

Интересът на тези 20 компании, които питат за условията да влязат с парите си у нас, са в мехатрониката на автомобили, в химията, че дори и в инвестиции в инфраструктура. Фирми се интересуват и от публично-частно партньорство при строителството на магистрали, съобщава зам.-министърът. На този етап обаче било сложно това да стане.

Само през юли чуждите инвестиции в страната ни са за над 114,6 милиона евро. За същия месец на миналата година са били в размер на 80,6 млн. евро.

Който е дошъл да влага парите си в ЕС, гледа къде е най-стабилна макроикономическата и фискална политика, къде е най-квалифицираната работна ръка. И първо идват в България. Ние отговаряме на тези условия.

Фирмите пресмятат и каква е възможността да навлязат в съседните балкански държави. В момента заради близостта на езика ни със сръбския почти всички големи компании, които са отворили офиси в Сърбия, са тръгнали от България и топмениджърите им са българи.

Но освен макростабилността, ниските данъци, намаляването на административните тежести се обмислят и други възможности за привличане на пари в икономиката ни. Министерствата на икономиката и на финансите са в начален етап на обсъждане

да се дадат данъчни облекчения в свободните икономически зони.

Идеята е при определен минимален праг на инвестициите тази зона да бъде освободена от някои данъци за определен период от време.

Какво показват официалните данни на държавата за инвестиционната активност?

Според БНБ преките чужди инвестиции за 2010 г. са 1,151 млрд. евро (или 3,2% от БВП), през 2011 г. те са

1,314 млрд. евро (или 3,4% от БВП). През 2012 г. в страната са навлезли 1,478 млрд. евро чуждестранни инвестиции (или 3,7% от БВП), а през януари-юли 2013 г. те са 802,5 млн. евро.

През първите полугодия на 2011 г., 2012 г. и 2013 г. са сертифицирани съответно 2, 4 и 11 инвестиционни проекта. От сертифицираните през тази година проекти 3 са чуждестранни и 8 български.

През първото полугодие на 2013 г. Българската агенция за инвестиции е обслужвала информационно 98 нови потенциални проекта.

По сектори те са: машиностроене и електротехника - 34, аутсорсинг на бизнес процеси - 20, информационни технологии - 13, химическа промишленост - 12, транспорт и логистика - 11, и други. По страни са разпределени: България - 25, САЩ - 19, Германия - 10, Великобритания - 9, Турция - 8, Русия - 5, и други. Вероятно през следващата година ще започне реализацията на част от тези проекти.

✓ Стойнев: БСП ще защити хората, които имат кредити и могат да останат на улицата

„БСП поема отговорност да направи законодателни промени за хората, които не успяват да погасят ипотечните си кредити и рискуват да останат без единственото си жилище". Това обяви пред журналисти в Пловдив министърът на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев. Според него е недопустимо в 21 век хора в държава, членка на ЕС, да остават на улицата, събщи БТВ.

Предстои проверка, която да установи колко хора точно са застрашени да останат на улицата заради невъзможност да погасят ипотечните си кредити. По думите на Стойнев правителството подготвя законодателни промени, които да попречат да бъде отнето единственото жилище на семейството.

„Но и банките трябва да поемат своята отговорност, защото преди години в бума на кредитите и жилищното строителство, много лесно раздаваха пари. Сега положението е много тежко", поясни Стойнев.

Той добави, че за 100 дни новото българско правителство категорично е защитило два дългосрочни ангажмента. Това са икономизиране на външните ни отношения и облекчаване на бизнес средата в България.

Световната криза не засегна еднакво всички държави, смята още Стойнев. Тези, които декларираха ясна външноикономическа политика и показват последователност в стимулирането на бизнеса, успяват дори и в труден период да постигнат икономически интерес, добави министърът. Той изрази мнение, че България трябва да гледа с увеличено внимание не само към икономическите си партньори от ЕС и стратегическите партньори като САЩ, а и към бързо развиващите се азиатски икономики, особено Индия, Китай и Виетнам. Паралелно с това особено внимание трябва да се отдели на традиционните ни икономически партньори от Близкия Изток, Северна Африка, съседна Турция и Руската федерация. Трябва да се подкрепя и насърчава увеличаване на търговския обмен и да се подкрепя привличането на инвестиции.

Приоритет на българското правителство е стимулиране на високите технологии и експортно ориентирани производства, каза още Драгомир Стойнев. Политиката ни е насочена към стимулиране научноизследователската дейност на предприятията, добави той.

[Вестник Сега](#)

✓ Работата на половин ден носи едва 3196 лв. годишно

Хората, които работят на непълно работно време, получават много по-ниски заплати от целодневно заетите, и то не само заради по-малкото отработени часове, показва проучване на КНСБ и КТ "Подкрепа", представено на международна конференция за несигурните форми на работа. Според данните работещите на непълно работно време обикновено са наети на 4 часа, т.е. работното им време е около 50% от това на другите работници. Възнаграждението им обаче е три пъти по-ниско - средната годишна заплата при тях за м.г. е 3196 лв. при 9843 лв. за работещите на пълно работно време. Премиите за тях също са много по-ниски като процент от възнагражденията - едва 2.3% от брутната заплата при 7.7% за останалите им колеги.

Подобни разлики в заплащането има и в работата на срочен трудов договор, който може да е за срок за изпитване или за заместване на друг работник. Според данните на НСИ работещите на безсрочен договор вземат над 30% по-високи заплати и с почти 80% повече пари под формата на допълнително стимулиране от колегите си на срочен. В същото време това са едни от най-добре уредените от несигурните форми на заетост, тъй като са регламентирани доста добре в Кодекса на труда. В него в последните години бяха регламентирани и други видове несигурна заетост - надомната работа, дистанционната, както и фирмите за осигуряване на временна заетост, но по начин, който не защитава трудовите и социалните права на работещите.

СИВА ИКОНОМИКА

Голяма част от наетите в несигурни форми на заетост минават и в категорията на самонаетите, които според данните за 2012 г. са над 896 000. В същото време от НОИ отчитат като самоосигуряващи около 250 000, което може да означава, че голяма част от останалите работят на сиво и нямат осигурителни права. От синдикатите отбелязват, че страната ни продължава да е на първо място в Европа по дял на сивата икономика с над 30%.